

Kuželosečky

1. Z bodu P jsou vedeny tečny ke kuželosečce k . Najděte rovnici přímky procházející body dotyku tečen.

$$\text{a) } k: 9x^2 - 4xy + 6y^2 + 6x - 8y + 2 = 0 \quad P = [1, -1]$$

$$\text{b) } k: 2x^2 - 4xy + 5y^2 - 8x + 6 = 0 \quad P = [1, -2]$$

$$\text{c) } k: 3x^2 - 2xy + 3y^2 + 4x + 4y - 4 = 0 \quad P = [3, 1]$$

2. V bodech průniku kuželosečky k s přímkou p jsou sestrojeny tečny ke kuželosečce k . Určete průsečík těchto tečen.

$$\text{a) } k: x^2 + 6xy + y^2 + 6x + 2y - 1 = 0 \quad p: x + 3y + 1 = 0$$

$$\text{b) } k: 2x^2 - 4xy + y^2 - 2x + 6y - 3 = 0 \quad p: x - 3 = 0$$

$$\text{c) } k: x^2 - 2xy + y^2 + 2x - 6y = 0 \quad p: 3x - y + 6 = 0$$

3. Na přímce d určete bod G polárně sdružený s bodem H vzhledem ke k .

$$\text{a) } k: 9x^2 + 24xy + 16y^2 - 40x + 30y = 0 \quad d: 4x + 3y - 12 = 0 \quad H = [0, 0]$$

$$\text{b) } k: x^2 - 6xy + 9y^2 - 12x + 14y - 7 = 0 \quad d: 4x - y + 30 = 0 \quad H = [5, 1]$$

4. Bodem M veďte tečny ke kuželosečce k .

$$\text{a) } k: 2x^2 - xy - y^2 - 15x - 3y + 18 = 0 \quad M = [-2, 1]$$

$$\text{b) } k: x^2 - xy - y^2 - 2x + 2y + 1 = 0 \quad M = [4, -2]$$

5. Ke kuželosečce k sestrojte tečny rovnoběžné s přímkou p .

$$\text{a) } k: 3x^2 + 2xy - y^2 + 6x + 4y - 3 = 0 \quad p: 4x + y + 8 = 0$$

$$\text{b) } k: x^2 - xy - y^2 - 2x + 2y + 1 = 0 \quad p: 2x + 2y - 1 = 0$$

6. Určete rovnici kuželosečky k procházející zadanými body.

$$\text{a) } [1, 1], [5, 3], [-3, -1], [2, -3], [1, -1]$$

$$\text{b) } [0, 1], [1, 0], [1, -1], [-1, 1] \text{ a nevlastním bodem určeným směrem } (1, 1)$$

7. Určete rovnici kuželosečky k , která prochází body: $[5, 3], [2, -3], [1, -1]$ a dotýká se přímky $t: x - 2y + 1 = 0$ v bodě $T = [1, 1]$.

8. Určete společný průměr kuželoseček k_1 a k_2 :

$$k_1: x^2 - xy - y^2 - x - y = 0 \quad k_2: x^2 + 2xy + y^2 - x + y = 0$$

9. Určete průnik kuželoseček k_1 a k_2 :

$$k_1: 2x^2 - 3xy + 2y^2 - 2x - 2y = 0 \quad k_2: 5x^2 + 16xy + 5y^2 - 5x - 5y = 0$$

$$k_1: 4x^2 - 12xy + 9y^2 + 4x - 6y + 1 = 0 \quad k_2: 2x^2 + xy - 6y^2 - 5x + 11y - 3 = 0$$

10. Určete sdružené průměry kuželosečky k : $2x^2 - 6xy + 5y^2 + 22x - 36y + 11 = 0$ tak, aby jeden z nich procházel bodem $M = [7, 11]$.

11. Nalezněte všechny středy kuželosečky k .

a) k : $29x^2 + 24xy + 36y^2 + 34x - 48y - 139 = 0$

b) k : $25x^2 - 10xy + y^2 + 10x - 2y - 15 = 0$

c) k : $x^2 - 2xy + y^2 - 10x - 6y + 25 = 0$

12. Určete asymptoty kuželosečky k .

a) k : $x^2 - 5xy + 6y^2 - 2x + 1 = 0$

b) k : $5x^2 + 26xy + 5y^2 - 16x + 16y - 88 = 0$

13. Určete osy kuželosečky k .

a) k : $6xy + 8y^2 - 12x - 26y + 11 = 0$

b) k : $x^2 - 2xy + y^2 + x - 2y + 3 = 0$

14. Najděte vrcholy kuželosečky k .

a) k : $x^2 - 3xy + y^2 + 1 = 0$

b) k : $16x^2 + 24xy + 9y^2 - 74x + 132y + 334 = 0$

15. Pomocí transformace projektivních homogenních souřadnic určete normální rovnice a projektivní typ kuželosečky k . Určete transformační rovnice, které převádějí rovnici kuželosečky do normálního tvaru.

a) k : $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + 2x_1x_3 = 0$

b) k : $4x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 - 4x_1x_2 + 4x_1x_3 - 2x_2x_3 = 0$

16. Pro zadané kuželosečky určete normální tvar rovnic, afinní typ, normovaný polární afinní repér a transformace afinních nehomogenních souřadnic, které převádějí danou rovnici kuželosečky do normálního tvaru.

a) k : $x^2 - 2xy + 2y^2 - 4x - 6y + 3 = 0$

b) k : $4x^2 + 10xy + 5y^2 - 2x - 4y + 3 = 0$

c) k : $x^2 - 2xy + y^2 - 4x - 6y + 3 = 0$

d) k : $x^2 + 2xy + y^2 + 2x + 2y - 4 = 0$

17. Pomocí transformací kartézských souřadnic určete kanonickou rovnici a typ kuželosečky k . Určete také příslušné transformační rovnice.

a) k : $2x^2 + 4xy + 5y^2 - 6x - 8y - 1 = 0$

b) k : $x^2 - 2xy + y^2 - x - 2y + 3 = 0$

c) k : $16x^2 - 24xy + 9y^2 - 160x + 120y + 425 = 0$

d) k : $5x^2 - 2xy + 5y^2 - 4x + 20y + 20 = 0$

e) k : $19x^2 + 6xy + 11y^2 + 38x + 6y + 29 = 0$

f) k : $7x^2 + 6xy - y^2 + 28x + 12y + 28 = 0$

g) k : $7x^2 - 24xy - 38x + 24y + 175 = 0$

h) k : $x^2 - 2xy + y^2 - 12x + 12y - 14 = 0$

18. a) Geometrické místo bodů, které mají stejnou vzdálenost od roviny a bodu, který v této rovině neleží, je kvadrika. Jaká?
 b) Která kvadrika hodnosti 3 je nestředová?
 c) Co je průnikem dvojdílného hyperboloidu a jeho asymptotické roviny?
 d) Průnik reálného elipsoidu a jeho tečné roviny je kuželosečka. Jaká?
 e) Kolik vrcholů má hyperbolický paraboloid?

Kvadriky

1. Určete průnik kvadriky K s rovinou ρ .

$$\text{a) } K: 3x^2 + 4y^2 - 5z^2 + 2xy - 3yz + 5x - 8 = 0 \quad \rho: z = 0$$

$$\text{b) } K: x^2 + y^2 - 2xy + 5yz + xz - x + 3y - z = 0 \quad \rho: y = 0$$

2. Určete tečné roviny kvadriky K rovnoběžné s rovinou ρ .

$$K: 4x^2 + 6y^2 + 4z^2 + 4xz - 8y - 4z + 3 = 0 \quad \rho: x + 2y + 7 = 0$$

3. Pro kvadriku K určete tečné roviny obsahující osu y .

$$\text{a) } K: 5x^2 - 8y^2 + 5z^2 + 6xz + 4x - 2z = 0$$

$$\text{b) } K: 5x^2 - 4y^2 + z^2 + 2x - 6y - 3z = 0$$

4. Určete průměrovou rovinu σ kvadriky K rovnoběžnou s rovinou ρ .

$$K: 2x^2 - 3y^2 - z^2 + 4xy + 6xz - 8yz + 2x - 8y - 11z - 2 = 0 \quad \rho: 2x - y + 3z + 7 = 0$$

5. Najděte všechny středy kvadriky K .

$$\text{a) } K: 4x^2 + 2y^2 + 12z^2 - 4xy + 8yz + 12xz + 14x - 10y + 7 = 0$$

$$\text{b) } K: 5x^2 + 9y^2 + 9z^2 - 12xy - 6xz + 12x - 36z = 0$$

$$\text{c) } K: 4x^2 + y^2 + 9z^2 - 4xy - 6yz + 12xz + 8x - 4y + 12z - 5 = 0$$

6. Určete hodnotu kvadriky K , je-li singulární určete množinu jejích singulárních bodů.

$$\text{a) } K: 2x^2 - 3z^2 + 4xy + 2yz - 5xz - 8x - 12y + 17z + 6 = 0$$

$$\text{b) } K: x^2 - 5z^2 + 3xy + 2yz - 7x - 6y - 2z + 10 = 0$$

7. Určete normální rovnici a projektivní typ kvadriky K . Určete normovanou polární geometrickou bázi a transformaci projektivních homogenních souřadnic, která převádí rovnici kvadriky do normálního tvaru.

$$\text{a) } K: 3x_1^2 - 2x_1x_2 - 2x_1x_3 + 22x_1x_4 - 5x_2^2 + 6x_2x_3 - 42x_2x_4 - x_3^2 + 10x_3x_4 - 16x_4^2 = 0$$

$$\text{b) } K: 3x_1^2 + 8x_1x_2 + 8x_1x_4 + 4x_2x_3 - 4x_2x_4 + x_3^2 + 16x_3x_4 + 11x_4^2 = 0$$

8. Určete rovnici asymptotického kužele zadaného hyperboloidu.

$$\text{a) } K: x^2 + y^2 + z^2 + 2xy - 2yz + 6xz + 2x - 6y - 2z = 0$$

$$\text{b) } K: 2x^2 + 6y^2 + 2z^2 + 8xz - 4x - 8y + 3 = 0$$

9. Určete afinní typ a normální rovnici kvadriky K . Určete normovaný polární afinní repér transformací afinních souřadnic, která převádí rovnici kvadriky do normálního tvaru.

a) $K: x^2 + 4y^2 + 5z^2 + 4xy - 12x + 6y - 9 = 0$

b) $K: x^2 - 2y^2 + z^2 + 6yz - 4xz - 8x + 10y = 0$

c) $K: x^2 + 25y^2 + 9z^2 - 10xy - 30yz + 6xz - 2x - 2y = 0$

10. Určete hlavní směry, hlavní roviny, osy a vrcholy kvadriky K .

a) $K: x^2 + y^2 + 5z^2 - 6xy + 2yz - 2xz - 6x + 6y - 6z + 9 = 0$

b) $K: x^2 + y^2 - 3z^2 - 2xy - 6yz - 6xz + 2x + 2y + 4z = 0$

11. Metodou invariantů určete kanonickou rovnici a typ kvadriky K .

a) $K: 2x^2 - y^2 + z^2 + 4x + 8y - 4z - 6 = 0$

b) $K: 4x^2 + 5y^2 + 6z^2 - 4xy + 4yz + 4x + 6y + 4z - 27 = 0$

c) $K: x^2 + y^2 + 5z^2 - 6xy + 2yz - 2xz - 6x + 6y - 6z + 9 = 0$

d) $K: 5x^2 + 8y^2 + 5z^2 + 4xy + 4yz - 8xz - 27 = 0$

Výsledky

Kuželosečky

1. a) $p: 14x - 12y + 9 = 0$

b) $p: x - 6y + 1 = 0$

c) $p: 5x + y + 2 = 0$

2. a) $P = [1, -1]$

b) $P = [3, 3]$

c) $P = [-3, 1]$

3. a) $G = \left[\frac{3}{2}, 2\right]$

b) G je libovolný bod přímky $4x - y + 30 = 0$.

4. a) $t: 4x + 5y + 3 = 0$

b) $t_1: x + y - 2 = 0$ a $t_2: 7x + 10y - 8 = 0$

5. a) $t_1: 4x + y - 1 = 0$ a $t_2: 8x + 2y + 19 = 0$

b) $t_1: x + y - 2 = 0$ a $t_2: 5x + 5y - 6 = 0$

6. a) $k: 2x^2 - 3xy - 2y^2 + x + 3y - 1 = 0$

b) $k: x^2 - 2xy + y^2 + 3x + 3y - 4 = 0$

7. $2x^2 - 3xy - 2y^2 + x + 3y - 1 = 0$

8. $p: 5x + 5y + 2 = 0$

9. a) kuželosečky se protínají v bodech $[0, 1]$, $[1, 0]$ a dotýkají v bodě $[0, 0]$

b) kuželosečky se protínají v přímce $p: 2x - 3y + 1 = 0$

10. $p: x - y + 4 = 0$ a $q: x - 2y + 7 = 0$

11. a) jedinný vlastní střed $S = [-1, 1]$
 b) přímka středů $s: 5x - y + 1 = 0$
 c) jedinný nevlastní střed určený směrem $(1, 1)$
12. a) $u: x - 2y + 4 = 0$ a $v: x - 3y - 6 = 0$
 b) $u: 5x + y + 4 = 0$ a $v: x + 5y - 4 = 0$
13. a) $o_1: x + 3y - 5 = 0$ a $o_2: 3x - y + 5 = 0$
 b) $o: 4x - 4y + 3 = 0$
14. a) $V_1 [1, 1], V_2 = [-1, -1], V_3 = \left[-\frac{i\sqrt{5}}{5}, \frac{i\sqrt{5}}{5}\right], V_4 = \left[\frac{i\sqrt{5}}{5}, -\frac{i\sqrt{5}}{5}\right]$
 b) $V = [1, -2]$
15. a) $y_1^2 + y_2^2 = 0$; dvojice komplexně sdružených přímk; $x_1 = y_1 - y_3, x_2 = y_2, x_3 = y_3$
 b) $y_1^2 = 0$; dvojnásobná přímka; $x_1 = y_2, x_2 = y_1 + 2y_2 + y_3, x_3 = y_3$
16. a) $x'^2 + y'^2 - 1 = 0$; reálná elipsa; $P = [7, 5], \mathbf{e}_1 = (\sqrt{26}, 0), \mathbf{e}_2 = (\sqrt{26}, \sqrt{26})$;
 $x = \sqrt{26}x' + \sqrt{26}y' + 7, y = \sqrt{26}y' + 5$
 b) $x'^2 - y'^2 + 1 = 0$; hyperbola; $P = [1, -\frac{3}{5}], \mathbf{e}_1 = (0, \frac{4}{5}), \mathbf{e}_2 = (\frac{4}{\sqrt{5}}, -\frac{4}{\sqrt{5}})$;
 $x = \frac{4}{\sqrt{5}}y' + 1, y = \frac{4}{5}x' - \frac{4}{\sqrt{5}}y' - \frac{3}{5}$
 c) $x'^2 - 2y' = 0$; parabola; $P = [-\frac{1}{10}, \frac{19}{10}], \mathbf{e}_1 = (1, 0), \mathbf{e}_2 = (\frac{1}{5}, \frac{1}{5})$;
 $x = x' + \frac{1}{5}y' + \frac{19}{10}, y = \frac{1}{5}y' - \frac{1}{10}$
 d) $x'^2 - 1 = 0$; reálné rovnoběžky; $P = [-1, 0], \mathbf{e}_1 = (\sqrt{5}, 0), \mathbf{e}_2 = (-1, 1)$;
 $x = \sqrt{5}x' - y' - 1, y = y'$
17. a) $\frac{6x'^2}{35} + \frac{36y'^2}{35} - 1 = 0$; reálná elipsa; $x = -\frac{2}{\sqrt{5}}x' + \frac{1}{\sqrt{5}}y' + \frac{7}{6}, y = \frac{1}{\sqrt{5}}x' + \frac{2}{\sqrt{5}}y' + \frac{1}{3}$
 b) $x'^2 + \frac{3\sqrt{2}}{4}y' = 0$; parabola $x = \frac{1}{\sqrt{2}}x' + \frac{1}{\sqrt{2}}y' + \frac{41}{48}, y = -\frac{1}{\sqrt{2}}x' + \frac{1}{\sqrt{2}}y' + \frac{53}{48}$
 c) $x'^2 + 1 = 0$; komplexní rovnoběžky; $x = \frac{3}{5}x' - \frac{4}{5}y' + 5, y = \frac{4}{5}x' + \frac{3}{5}y'$
 d) $3x'^2 + 2y'^2 = 0$; imaginární různoběžky $x = \frac{1}{\sqrt{2}}x' - \frac{1}{\sqrt{2}}y', y = \frac{1}{\sqrt{2}}x' + \frac{1}{\sqrt{2}}y' - 2$
 e) $x'^2 + 2y'^2 + 1 = 0$; imaginární elipsa; $x = \frac{1}{\sqrt{10}}x' + \frac{3}{\sqrt{10}}y' - 1, y = -\frac{3}{\sqrt{10}}x' + \frac{1}{\sqrt{10}}y'$
 f) $4x'^2 - y'^2 = 0$; různoběžky; $x = \frac{3}{\sqrt{10}}x' + \frac{1}{\sqrt{10}}y' - 2, y = \frac{1}{\sqrt{10}}x' - \frac{3}{\sqrt{10}}y'$
 g) $\frac{x'^2}{9} - \frac{y'^2}{16} + 1 = 0$; hyperbola; $x = \frac{4}{5}x' + \frac{3}{5}y' + 1, y = -\frac{3}{5}x' + \frac{4}{5}y' - 1$
 h) $x'^2 - 25 = 0$; reálné rovnoběžky; $x = \frac{1}{\sqrt{2}}x' + \frac{1}{\sqrt{2}}y' + 6, y = -\frac{1}{\sqrt{2}}x' + \frac{1}{\sqrt{2}}y'$
18. a) rotační paraboloid
 b) válcová plocha
 c) singulární kuželosečka (přesněji komplexně sdružené přímky)
 d) komplexně sdružené přímky
 e) jeden

Kvadriky

1. a) elipsa $3x^2 + 4y^2 + 2xy + 5x - 8 = 0$
 b) dvě různoběžky $p: x + z = 0, y = 0; q: x - 1 = 0, y = 0$
2. $\tau_1: x + 2y - 2 = 0, \tau_2: x + 2y = 0$
3. a) $\tau: 2x - z = 0$
 b) $\tau_1: x = 0, \tau_2: 41x + 12z = 0$
4. $\sigma: 2x - y + 3z - 2 = 0$

5. a) jedinný vlastní střed $S = [-1, \frac{3}{2}, 0]$
 b) přímka středů $s: 2x - 3y = 0, y - 2z + 4 = 0$
 c) rovina středů $\varrho: 2x - y + 3z + 2 = 0$
6. a) hodnost 2, přímka singulárních bodů $[1 + 2t, 6 - 7t, 4 - 4t]$
 b) hodnost 3, jedinný singulární bod $[2, 1, 0]$
7. a) $y_1^2 - y_2^2 = 0$; dvojice reálných rovin;
 b) $y_1^2 + y_2^2 - y_3^2 = 0$; reálná kuželová plocha;
8. a) $x^2 + y^2 + z^2 + 2xy - 2yz + 6xz + 2x - 6y - 2z + 1 = 0$
 b) $x^2 + 3y^2 + z^2 + 4xz - 2x - 4y + 1 = 0$
9. a) eliptický paraboloid; $x'^2 + y'^2 + 2z' = 0$;
 např. $P = [3, \frac{3}{2}, 0]$, $\mathbf{e}_1 = (1, 0, 0)$, $\mathbf{e}_2 = (0, 0, \frac{1}{\sqrt{5}})$, $\mathbf{e}_3 = (-\frac{2}{15}, \frac{1}{15}, 0)$;
 $x = x' - \frac{2}{15}z' + 3$, $y = \frac{1}{15}z' + \frac{3}{2}$, $z = \frac{1}{\sqrt{5}}y'$
 b) jednodílný hyperboloid; $x'^2 - y'^2 - z'^2 + 1 = 0$;
 např. $S = [\frac{14}{3}, 3, \frac{1}{3}]$, $\mathbf{e}_1 = (\frac{\sqrt{11}}{3}, 0, \frac{2\sqrt{11}}{3})$, $\mathbf{e}_2 = (\frac{2\sqrt{11}}{\sqrt{3}}, \frac{\sqrt{11}}{\sqrt{3}}, \frac{\sqrt{11}}{\sqrt{3}})$, $\mathbf{e}_3 = (0, 0, \frac{\sqrt{11}}{\sqrt{3}})$;
 $x = \frac{\sqrt{11}}{\sqrt{3}}x' + \frac{2\sqrt{11}}{\sqrt{3}}y' + \frac{14}{3}$, $y = \frac{\sqrt{11}}{\sqrt{3}}y' + 3$, $z = \frac{2\sqrt{11}}{\sqrt{3}}x' + \frac{\sqrt{11}}{\sqrt{3}}y' + \frac{\sqrt{11}}{\sqrt{3}}z' + \frac{1}{3}$
 c) parabolická válcová plocha; $x'^2 + 2z' = 0$;
 např. $P = [0, 0, 0]$, $\mathbf{e}_1 = (\frac{1}{6}, -\frac{1}{6}, 0)$, $\mathbf{e}_2 = (5, 1, 0)$, $\mathbf{e}_3 = (-1, 0, \frac{1}{3})$;
 $x = \frac{1}{6}x' + 5y' - z'$, $y = -\frac{1}{6}x' + y'$, $z = \frac{1}{3}z'$
10. a) hlavní směry: $(1, 1, 0)$, $(1, -1, 1)$, $(1, -1, -2)$
 hlavní roviny: $x + y = 0$, $x - y + z - 3 = 0$, $x - y - 2z = 0$
 osy: $[1 + t, -1 + t, 1]$, $[1 + t, -1 - t, 1 + t]$, $[1 + t, -1 - t, 1 - 2t]$
 vrcholy: $[1, -1, 1]$
 b) hlavní směry: $(1, -1, 0)$, $(1, 1, -1)$, $(1, 1, 2)$
 hlavní roviny: $x - y = 0$, $x + y - z = 0$, $x + y + 2z - 1 = 0$
 osy: $[\frac{1}{6} + t, \frac{1}{6} - t, \frac{1}{3}]$, $[\frac{1}{6} + t, \frac{1}{6} + t, \frac{1}{3} - t]$, $[\frac{1}{6} + t, \frac{1}{6} + t, \frac{1}{3} + 2t]$
 vrcholy: $[0, 0, 0]$, $[\frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{2}{3}]$, $[\frac{1-2i}{6}, \frac{1-2i}{6}, \frac{1+i}{3}]$, $[\frac{1+2i}{6}, \frac{1+2i}{6}, \frac{1-i}{3}]$, $[\frac{1-3i}{6}, \frac{1+3i}{6}, \frac{1}{3}]$,
 $[\frac{1+3i}{6}, \frac{1-3i}{6}, \frac{1}{3}]$
11. a) dvojdílný hyperboloid $2x'^2 + y'^2 - z'^2 + 4 = 0$
 b) reálný elipsoid $8x'^2 + 5y'^2 + 2z'^2 - 32 = 0$
 c) reálná kuželová plocha $3x'^2 + 6y'^2 - 2z'^2 = 0$
 d) reálná rotační válcová plocha $x'^2 + y'^2 - 3 = 0$